



## มลพิษบนรถเมล์ แห่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค!!

**ผ**ำคำเตือนจากแพทย์ออกมาแล้วว่า แผลงเพาะพันธุ์เชื้อโรคอย่างดี ตอนนี้อยู่ชัดแล้วว่า บนรถโดยสารประจำทาง หรือ รถเมล์ อันเป็นส่วนต่อของโรคหลากหลายชนิด ทั้งเชื้อรา แบคทีเรียเกาะอยู่มากมาย ว้าวจัน

เรื่องนี้ นพ.วิบูลย์ ไรชนม์ที่ แพทย์ประจำมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งให้ข้อมูลถึงอันตรายจากความสกปรกบนรถประจำทาง อธิบายข้อสงสัยของผู้เขียนว่า การสะสมของเชื้อโรบนรถเมล์นั้น มีสาเหตุจากมลพิษทางอากาศที่กระจายอยู่ตามท้องถนน โดยเฉพาะในช่วงเร่งด่วน เวลาที่การจราจรคับคั่ง มีสิ่งติดขัด เชื้อโรคที่ฟุ้งอยู่ในอากาศ สามารถจะลอยหรือมาจับตัวตามอุปกรณ์ต่างๆ อาทิ ผ้าเบาะ ช่องปรับอากาศ รวมทั้งฝั่งตัวในเบาะที่นั่ง ทำให้เกิดโรคมารวมหลายชนิด อาทิ โรคภูมิแพ้ โรคทางเดินอาหาร โรคผิวหนัง

จากการที่ทราบข้อมูลพบว่า มลพิษ ที่ฟุ้งกระจายจากรถประจำทาง เป็นพาหะสำคัญในการเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ มลพิษพวกนี้แผ่ตามพื้นเบาะนั่ง พนักพิง ราวโหน โดยการสำรวจเชื้อโรค ที่พบจากการนำเอาจุลินทรีย์ไปเพาะเชื้อในห้องปฏิบัติการ เป็นเชื้อแบคทีเรีย 18 ชนิด เชื้อรา และอื่นๆ อีก 20 ชนิด

ทั้งนี้ เชื้อแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดอันตราย มีอาการโรคต่างๆ เช่น เชื้อกริปปีทอลอกัส มีโอฟอร์แมนด (Cryptococcus Neofornans) เมื่อเข้าสู่ร่างกายจะค่อยๆ สะสมก่อให้เกิดโรคปอด หากเข้าสู่กระแสโลหิต จะมีผลต่ออวัยวะในสวนต่างๆ ทั่วร่างกาย เช่น ที่ระบบประสาท กระดูก และข้อ รวมถึงบริเวณผิวหนังและเยื่อปูด

และยังมี แบคทีเรียอีกกาอีอีพี เอสพี (alcaligenes SP) เป็นสาเหตุของโรคติดเชื้อในเลือด ทำให้เกิดโรคทางเดินหายใจและระบบทางเดินปัสสาวะ ส่วน เชื้ออีโคไล (E.coli) ทำให้เกิดโรคอุจจาระร่วง ติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะ ได้ตั้งอีกแบบ เมื่อเชืของห้องอีกแบบ แผลติดเชื้อและโลหิตติดเชื้อ

หากเป็น เชื้อซูโดโมเนส เอรูจิงโนซ่า (Pseudomonas Aeruginosa) เป็นเชื้อประเภทฉายโอกาสที่จะทำให้เกิดโรคต่างๆ โดยเฉพาะโรคติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะเช่นกัน โดติดเป็นพิษ เมื่อหุ้มสมองอักเสบ ปอดอักเสบ หลอดลมอักเสบ และโรคตาอักเสบ เป็นต้น

ปัญหาดังกล่าว จากการสอบถามผู้ใช้บริการรถโดยสาร เช่น นายสุกิจ ตรีโชติ นักศึกษาปี 1 สะท้อนความเห็นถึงปัญหาแหล่งเพาะพันธุ์โรคบนรถเมล์ว่า ตนเองใช้บริการรถโดยสารประจำทางเกือบทุกวัน บางครั้งเมื่อขึ้นรถเมล์จะเจอขยะทิ้งเกลื่อนก่มาดพามของกมุน หรือบนพื้น โดยเฉพาะพม่ากฝรั่ง ไม่ถูกขึ้น กุงหรือด้วยน้ำ แม้แต่ตัวรถประจำทางก็มีกลิ่น เห็นแล้วไม่อยากจะนั่ง มองว่า พนักงานเก็บค่าโดยสารจะเลย



ขณะที่ นางสาวรังสิมา เบ็ญทอง นักศึกษาปี 4 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ภาควิชาจิตวิทยาจิต เสริมว่า ขึ้นลงรถเมย์ทุกวัน ได้เห็นพนักงานจิตอาสาแนะนำ นั่ง หากเป็นรถโดยสารปรับอากาศ ช่องแอร์ก็มี ผู้ที่นั่งเกาะ บางครั้งปลิวตกลงมาเบียดเสียดทำให้เสื้อผ้าเป็นคราบต่างๆ แต่สังเกตเห็นว่า มีถังขยะตั้งอยู่ตรงทางเข้าประตู ก็ไม่มีใครสนใจทิ้งขยะลงถังเท่าไรนัก หรือบางครั้งถังขยะไม่ลงก็ปล่อยเลยตามเลย ไม่ทันกลับมาก็บดลงถังให้เรียบร้อย โดยส่วนตัวเป็นโรคภูมิแพ้อยู่แล้ว เมื่อต้องมาเจอกับมลพิษบนรถประจำทางอีก ก็ต้องระมัดระวังตัวเอง เนื่องจากไม่มีทางเสีย เพราะต้องพึ่งพาใช้บริการรถโดยสารเป็นประจำ

รบบางคันมีเศษขยะเกลื่อนกลาด แต่บางคันรถโดยสารสะอาด จุดนี้มองว่าเป็นความใส่ใจ

ของผู้ที่รับผิดชอบรถคันนั้นๆ มากกว่า อย่างน้อยความถี่ในการทำความสะอาด หรือทุกครั้งเมื่อรถหมดระยะ และวิ่งเข้าสู่บริการ ถือเป็นภาระให้บริการที่ดี ซึ่งองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ควรถือเป็นนโยบายเคร่งครัดในการนำไปสู่การปฏิบัติเป็นอันดับต้นๆ ทั้งนี้ บางครั้งเมื่อต้องขึ้นรถประจำทางที่มีพนักงานไม่สุภาพ พยายามไม่ดีก็เตรียมใจไว้แล้ว มาเจอสภาพภายในรถสกปรกยิ่งแย่ใหญ่ รอนผู้เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลเรื่องนี้ด้วย” นายสุระศักดิ์ จันทิฉัตร เป็นอีกหนึ่งที่สะท้อนปัญหาของบริการรถโดยสารประจำทาง

ขณะที่มาตรการดูแลทำความสะอาด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคนั้น นายอัมรินทร์ เทต นายการรถประจำทาง – อธิบายถึงกระบวนการทำความสะอาดบนรถประจำทางว่า ถ้าเป็นรถเมย์แบบไม่ปรับอากาศ จะทำความสะอาดโดยกวาดถูบนรถเวลาเข้าและเดิน ส่วนรถเมย์ปรับอากาศ ก็กวาดถูเช่นกัน แต่จะมีการซักผ้าฆ่าเชื้อโรคสองครั้ง หรือเมื่อนำรถเข้าตรวจเช็คสภาพ ก็จะมีบริษัทที่รับผิดชอบเรื่องการทำความสะอาดรับไปดูแล ทาง ขสมก. มีการจัดเตรียมถังขยะไว้ให้ผู้โดยสารทิ้งขยะได้อย่างสะดวก เพื่อ



#### ความสะอาด

นอกจากมลพิษจากสภาพอากาศที่ทำให้เกิดฝุ่น แห้งสะสมเชื้อโรคแล้ว ยังมีสาเหตุสนับสนุนอื่นๆ อีก ซึ่ง นางสาวกัญญา สุวีระห์ พนักงานเก็บค่าโดยสาร กล่าวว่า เศษขยะ หรือเศษอาหารบนรถโดยสารนั้น ส่วนมากจะเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา และนักศึกษา บางทีก็ทิ้งอาหารที่หมดรับประทานส่วนใหญ่เป็นประเภทกุนเชียง หรือซีสน้ำจีนแฉะเต็ม เมื่อจัดการเรียบร้อยแล้วทิ้งลงที่พื้น หากพนักงานนำกล่าวตักเดือนก็จะเฝือกกลับก็มี จึงอยากฝากถึงผู้โดยสารทุกคนที่ใช้บริการ ก็อยากให้ช่วยกันรักษาความสะอาดบนรถประจำทางด้วย หากไม่ใช่ผู้โดยสารเท่านั้นที่เคียดร้อน พนักงานบนรถก็เคียดร้อนเช่นกัน

การพาทางป้องกันเชื้อโรคที่กักขัง ไม่ว่าจะลมพัดอากาศ หรือการทิ้งขยะบนรถประจำทาง ปัญหาตัวเกิดจากน้ำมือ “คน” เพื่อโรคไม่ระบาด รถประจำทางไม่กลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ให้ชีวิตเป็นอันตรายขจรยวัน การระดมสติป้องกัน ก็ต้อง “คน” นั้นเองที่ลงมือร่วมแรงร่วมใจช่วยกัน

## จันจิฟ้า โสภี